

STILISTIČKA ANALIZA SURE ET-TEKVİR

Amina SVRAKA

Media centar Islamske zajednice u BiH
aminasvraka@gmail.com

SAŽETAK: U ovom radu ponudili smo stilističku analizu sure Et-Tekvīr (Prestanak sjaja). Obradujući glavne teme i motive sure analizirali smo ritam sure Et-Tekvīr, te pokušali ovu kur'ansku suru sagledati s fonetskog, semantičkog i sintaktičkog aspekta. Kontekstualna i interkontekstualna analiza ukazuje na to da sura na svojevrsan način povezuje eshatološke i antropološke fakte i utvrđuje vjerovanje u Allaha, dž.š., i Sudnji dan. Ova kur'anska sura svojim snažnim ritmom i poetskim stilom *budi* čovjeka, podsjećajući ga ne neizbježnost smrti.

Ključne riječi: Et-Tekvīr, Prestanak sjaja, tefsir, stilističko tumačenje Kur'ana, Sudnji dan

Odlike sure Et-Tekvīr

Sura Et-Tekvīr (Prestanak sjaja) pripada redu kratkih sura i sadrži 29 ajeta. Po tertibu¹ (ترتيب السور), ovo je 81. sura u Kur'anu. Objavljena je u Meki (mekanska sura) i nalazi se u posljednjem – XXX džuzu Mushafa. Prema navodima Theodora Nöldeka (2013:48), sura Et-Tekvīr pripada prvom od tri mekanska perioda Objave, te je po hronologiji Objave šesta² objavljena sura nakon sura: El-'Aleka, El-Kalem, El-Muzzemmil, El-Muddessir i El-Leheb. Mekanske sure su preovlađujuće kratke sure i mogu se podijeliti u dvije vrste. Prvu vrstu, navodi Latić (2001:353), karakteriše to što se njome slušalac želi impresionirati, iznenaditi, potresti i okrenuti prema novim mislima koje sadrže ajeti. U surama prve vrste, gdje pripada i sura Et-Tekvīr, dominiraju nove riječi, novi, nepoznati, neviđeni prizori, nova melodija i nova zvučnost, dok u surama druge vrste dominiraju jednostavne, ubjedljive rasprave, kazivanja, raznovrsne misli

i slike. Musa Šahin Lašin (Karić, 1995:30) u kratkoći mekanskih sura vidi potrebu da se:

Mekanskom čovjeku, koji je pjesnička duša, pokaže nadmoć Božijega govora. On je morao biti razalošćen, potican da primi vjeru, da razmišlja o znakovima Božijim i sl. Primjerice, on je 'magičnošću' kur'anskog jezika pobuđivan da razmišlja o najegzistencijalnijim pitanjima svoga života.

Pa tako i sura Et-Tekvīr ne samo da ukazuje na neviđene strahote Sudnjeg dana, već svojom melodijom i zvučnošću impresionira slušaoca, istovremeno skrećući mu pažnju na znakove kojima je okružen, duboko ga potresajući i potičući promišljanje temeljnih pitanja egzistencije i odgovornosti. Naš cilj je u onome što

slijedi ukazati na stil kojim odiše ova mekanska sura i način na koji se u njoj govori o velikim temama, presudnim za čovjeka.

Stilistička analiza sure Et-Tekvīr

Kur'anski izraz je nadnaravan, nenadmašan i zadivljujući u svim svojim aspektima. Jedan od tefsirskih pristupa kur'anskom tekstu jeste stilistički pristup³ koji se odlikuje u stilističkoj analizi teksta Kur'ana i poniraju u kur'anski *nazm*⁴ (نظم). Kur'an plijeni svojim zadivljujućim stilom, svojim *nazmom* budi pažnju čovjeka, doziva ga i traži od njega da oslušne i da pomnije poslušna.

Sura Et-Tekvīr⁵ se sastoji od dva velika motiva – dvije cjeline. Prvu

¹ O rasporedu sura u Kur'anu vidi: Es-Sujuti (2012:260)

² Prema navodima Muhammeda Asada (1980:933) ovo je "najvjerovatnije sedma sura po redu".

³ O stilističkom pristupu i tumačenju

Kur'ana vidi: Karić (1995:159-160), Fatić (2019) i Latić (2001).

⁴ Fonetski, semantički, sintaktički i kompozicioni sklad u Kur'anu.

⁵ Za tefsir – tumačenje sure Et-Tekvīr vidi: Fatić (2022:58-65)

cjelinu čini prvih četrnaest ajeta sure u kojima je glavna tema Sudnji dan. Snažnim opisima scena nastupanja Sudnjeg dana kroz četrnaest kratkih ajeta podiže se svijest o strahotama ovog Dana, ispravnom postupanju i odgovornosti za vlastita djela.

Druga cjelina obuhvata od 15. do 29. ajeta (tj. do kraja sure) i sastoji se od niza manjih motiva uz veliku temu – Objava i vjerovjesništvo Muhammeda, a. s. Forma zakletve dominira od 15. do 18. ajeta, a predmet zakletve jesu: zvijezde – koje se skrivaju, noć – koja veo diže i zora – koja diše. Govor o Objavi, Kur'anu, započinje 19. ajetom uz opis meleka Džibrila koji dostavlja Objavu Muhammedu, a. s., i dalje se nastavlja kroz naredne ajete (22-25) prožete govorom o Muhammedu, a. s. Ovaj govor biva prekinut retoričkim pitanjem (26. ajet), nakon čega slijedi jasan odgovor.

Poput većine mekanskih sura, sura Et-Tekvīr spada u kraće sure, naglašeno ritmizirane, rimovane, sa snažnom dikcijom. U prvoj cjelini koja govori o Sudnjem danu prisutan je nepromjenljivi kur'anski stil upozoravajućih slika Smaka svijeta, gdje su naglašeni patnja i kazna, a njegov *negm*⁶ (نغم) snažan, rezak i eruptivan, tonom budi pažnju slušaoca. Takav ritam sure Et-Tekvīr, tvrdi Kutb, s čovjeka "svlačić" sve s čim je bio brižan:

Opći ritam ove sure slični dinamici koja ruši i šteti, koja se oslobodila stege, izvrgnula sve, raspršila sve, uznemirila mirnoga, uplašila sigurnoga, uništila sve što je bilo blisko i izmijenila sve što je bilo potpuno poznato, jako zatrešla ljudske duše i dugo ih tresla, svukla s njih sve što su ljudi bili uobičajili i čvrsto se za to držali. (Kutb, 2000:72)

Sintaksa kratkih sura uglavnom sadrži sljedeće karakteristike:

Nazm (نظم) kratkih sura (rima, fevasil, melodija, ritam, pa čak i metar) jedinstven je, jednostavan, gotovo nepromjenljiv. (Latić, 2001:240-244) Karakterišu ga kratke simetrične forme ajeta – dijelova rečenica, kratkih rečenica ili kratke

zavisnosložene rečenice, zatim sintaktički paralelizam, kratkoća, monorime i živi ritmovi.

Sažetost izraza – *idžāz* (إيجاز) ogleda se u kratkom, bljeskovitom, ali ipak završenom, zaokruženom tematiziranju nekih događaja. Kratki ajeti su značenjske cjeline same za sebe, ali su povezani i s drugim cjelinama – ajetima.

Tako sura Et-Tekvīr, u sintaktičkom smislu, kako navodi Latić (2001:132-133), ima sljedeće karakteristike: prvu cjelinu (1-14. ajeta) karakterišu naglašene granice riječi, rimovano i odsječno sjećanje ajeta, snažni ritamski impulsi *fevasila*⁷ (فواصل); kratki ajeti skoro potpuno istoga metra i iste rečeničke strukture (prilog za vrijeme – subjekat – predikat). Prvi dio sure (od 1 do 13. ajeta) čine zavisnosložene – pogodbene rečenice, u hipotaksi, glavnoj rečenici koja dolazi na kraju polisindetskoga niza⁸. Pogodbene rečenice počinju veznikom *وَإِذَا* – "i kada...". Glagol uglavnom dolazi u perfektu.

Kada Sunce sjaj izgubi –

وَإِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ

i kada zvijezde popadaju –

وَإِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ

i kada se planine pokrenu⁹ –

وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ

i kada steone kamile bez

pastira ostanu –

وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ

i kada se divlje životinje saberu –

وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ

i kada se mora vatrom napune –

وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ

i kada se duše sa tijelima spare –

وَإِذَا النُّفُوسُ رُوِّجَتْ

i kada živa sahranjena djevojčica bude upitana –

وَإِذَا الْمَوْءُودَةُ سُئِلَتْ

zbog kakve krivice je umorena –

بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ

i kada se listovi razdijele –

وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ

i kada se nebo ukloni –

وَإِذَا السَّمَاءُ كُشِطَتْ

i kada se Džehennem raspali –

وَإِذَا الْحُجُجُ سُعِّرَتْ

i kada se Džennet približi –

وَإِذَا الْجَنَّةُ أُزْلِفَتْ

Foničku anaforu¹⁰ prepoznajemo u počecima prethodnih 12 ajeta (svi osim 9. ajeta) koji počinju prilogom za vrijeme *وَإِذَا* – "i kada..." – ovim se otvaraju ritamski tokovi ajeta i ostvaruje stilskointonaciona veza između njih¹¹. Posljednji ajet ove cjeline glasi:

svako će saznati ono

što je pripremio¹² –

عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا أَحْضَرَتْ.

"Iščekujući" ajet kojeg su nagovještavali svi prethodni je 14. ajet koji dolazi u formi odgovora na sve gornje ajete, tj. kada se sve ovo desi, tada će svako saznati šta je uradio i pripremio. O ovom ajetu Kutb (2000:80) kaže: "Ovim ritmom se završava prvi odlomak koji je ispunjen osjećajima i koji je prepun scena Sudnjeg dana, u kome se i dovršava ova promjena." O velikom motivu sure Et-Tekvīr – Sudnjem danu – o tome strašnom događaju, kako navodi Latić (2001:133), "stilski je potpuno očekivajuće govoriti uzvicima, snažnim prodornim ritmom, visokom intonacijom i zategnuto-opuštenim intonacijama." Riječ je o polukadencama koje su uvjetovane

početku više stihova ili rečeničkih dijelova. Stilističkoj anafori analogna je fonička. Usp. Latić (2001:133)

¹¹ O stilskointonacionoj vezi vidi: Latić (2001:133)

¹² U ovom kontekstu Ez-Zamahšeri skreće pažnju na 30. ajet sure Āli 'Imrān, te ukazuje na zavisni odnos između ovog i prvog ajeta – "Kada Sunce sjaj izgubi". Vidi: Ez-Zamahšeri (1998:323).

⁶ Melodija

⁷ Završeci kur'anskih ajeta

⁸ Vidi: Latić (2001:249)

⁹ Prema Ez-Zamahšeriju *sujjiret* (سُيِّرَتْ) između ostalog znači "rasporedene po površini zemlje ili udaljene". Za druga značenja vidi: Zamahšeri (1988:321)

¹⁰ Anafora – termin antičke retorike za određenje figure ponavljanja tj. ponavljanje iste riječi ili grupe riječi na

čvrstom vezom između ovih ajeta povezanih u kontekstualnom i ritamskom jedinstvu. U ajetima ove sure zapažamo i *medžāz*¹³ (مَجَاز) koji označava preneseno značenje i prisutan je prilikom govora o transcendentnom svijetu i čovjeku razumski nedokučivim stvarima. Prema Durakoviću (Šušić, 2013:303), “kur’anske eshatološke metafore (ovdje je to Sudnji dan) predstavljaju namjerno i očigledno odsustvo težnje da se jezikom znanosti ili nekakvim najvišim racionalnim razlaganjem predstavi nešto što je potpuno nepoznato svim našim iskustvima i čulima”.

Svih četrnaest ajeta sure Et-Tekvīr završavaju sličnim slogovnim cjelinama – završni slog na et – koji čine jedinstvenu ritamsku cjelinu:

كُورَتْ، انْكَرَتْ، سِيَّرَتْ، عَطَّلَتْ،
حُشِرَتْ، سُجِّرَتْ، رُوجَّتْ، سُئِلَتْ، فُتِلَتْ،
ذُئِرَتْ، كُشِطَتْ، سَعَّرَتْ، أُزْلِفَتْ، أَحْضَرَتْ

Narednu cjelinu čine ajeti (15-18.) koji započinju zakletvom – *kasem* (قسم). 15. ajet počinje glagolom zaklinjanja nakon negacije – *lā ’uksimu* (لا أقسم)¹⁴. Riječ je o specifičnoj formi zakletve, koja se javlja u Kur’anu na još nekoliko mjesta i, kako navodi Ez-Zamahšerī (1998:1160-1661), ima ulogu pojačavanja i naglašavanja govora, nosi naglašenu stilsku crtu, te doprinosi ritmu. Zakletvu čiji su predmet zaklinjanja zvijezde (15-16. ajet) prati zaklinjanje noću (17. ajet) i zorom (18. ajet).

I kunem se zvijezdama – koje se skrivaju –

فَلَا أُقْسِمُ بِالْخُنُوسِ

koje se kreću i iz vida gube –

الْجَوَارِ الْكُنُوسِ

i noći kad ona veo diže –

وَاللَّيْلِ إِذَا عَسْعَسَ

i zorom kada diše –

وَالصُّبْحِ إِذَا تَنَفَّسَ

Na početku 17. i 18. ajeta uočavamo foničku anaforu gdje kao uzvik stilski funkcionira veznik *ve* (وَ) – tzv. *varvul-kasem* (واو القسم). Iako je njegova funkcija u osnovi veznička, ovdje se *varvom* odsječno skreće pažnja na ono što slijedi. Impresivna je vrijednost koju zakletve/uzvične rečenice sa sobom nose. One ukazuju na *ta’zīm* (تعظيم) – veličinu Onoga ko se kune i veličinu onoga čime se kune. Aiša bintu š-Šati “uočava kako su imenice kojima se Uzvišeni kune u ovoj vrsti rečenica specificirane nekim svojim svojstvom (...), čime se ono što, uslijed stalnog kontakta s njim, ne uočavamo, približava našem oku i svijesti”. (Latić, 2001:261) U ovoj suri to su: zvijezde, noć i zora. Ovi ajeti koji su započeli zakletvama i “trgnuli” slušaoca završavaju se karakterističnim *fevāsilmā* (فواصل) odajući tako snažni ritamski impuls i formirajući zasebnu ritamsku cjelinu:

– završni slog na *es*:

الْحُنُوسِ، الْكُنُوسِ، عَسْعَسَ، تَنَفَّسَ

U odnosu na ritam prethodnih ajeta, značajna ritmička promjena dolazi od 19. ajeta, te jedinstvenu ritamsku cjelinu čini grupa od 19. do 29. ajeta koji su drugačije ritamski organizirani:

– završni slogovi na *im* ili *in* ili *un*:

كَرِيمٍ، مَكِينٍ، آمِينٍ، مَجْنُونٍ، مُبِينٍ،
صَنِينٍ، رَجِيمٍ، تَذْهَبُونَ، الْعَالَمِينَ،
يَسْتَقِيمُ، الْعَالَمِينَ

Odgovor na zakletve (15-18. ajeta) dolazi u narednom ajetu (19) koji počinje česticom *inne* – إِنَّ – koja ima ulogu pojačavanja značenja i nastavlja se u ajetima koji slijede.

Kur’an je, zaista, kazivanje Izaslanika plemenitog –

إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ

moćnog, od Gospodara svemira cijjenjenog –

ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ

kome se drugi potčinjavaju, tamo pouzdanog! –

مُطَاعٍ ثَمَّ أَمِينٍ

Ovdje uočavamo perifrazu¹⁵ kao stilsku figuru, a kroz navedena tri ajeta opisuje se melek Džibril. Potom slijede ajeti u kojima se govori o Muhammedu, a. s.:

A drug vaš nije lud –

وَمَا صَاحِبُكُمْ بِمَجْنُونٍ

on ga je na obzorju jasnom vidio –

وَلَقَدْ رَآهُ بِالْأُفُقِ الْمُبِينِ

i, kada je u pitanju Objava, on nije škrt –

وَمَا هُوَ عَلَى الْعَيْبِ بِضَينٍ

i Kur’an nije prokletog šejtana govor –

وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ

Kako navodi Ibn Kesīr (2002: 1467), po jednom kiraetu uči se: danin (ظنين) *škrt*, a po drugom: *zanin* (ظنين) *nepouzdan*, a i jedan i drugi kiraet su mutevatir. Ako se ova riječ prouči kao *zanin* znači da se Muhammed, a. s., u pogledu dostavljanja Objave ne može optužiti za nepouzdanost, a ako se prouči kao *danin*, to znači da on od Kur’ana ljudima ništa nije sakrio, nego ga je u potpunosti vjerno saopćio i prenio.

U posljednjem dijelu sure (26. ajet) postavlja se pitanje:

pa kuda onda idete?! –

فَأَيْنَ تَذْهَبُونَ

zamjenjuje prosta ili manje složena jezička jedinica kojom se može izraziti isti pojam. Njome nazivamo upotrebu većeg broja riječi za opisivanje nečega za što bi bila dovoljna jedna ili u najmanju ruku samo nekoliko riječi da to izraze. Vidi: Šušić (2013:312)

¹³ Alegorijski izraz Kur’ana ili “metaforički” izraz Kur’ana koji se upotrebljava onda kada se govori o transcendentnom svijetu. Vidi: Latić (2001:163)

¹⁴ Komentatori Kur’ana smatraju da u ovoj formi zakletve čestica “ne” – *lā* (لا) ne znači negaciju, nego da čitava

sintagma *lā ’uksimu* (لا أقسم) znači: *kunem se*, i da je ovdje *lā* u funkciji naglašavanja govora. O ovoj formi zakletve vidi više: Fatić (2023:3) i Latić (2001:260-261).

¹⁵ Perifraza je višečlani opis, dakle konstrukcija kojom se iz stilskih razloga

Na sintaktičkom makro planu izdvajaju se dvije vrste ajeta (Latić, 2001:251) u koje su uključene ekspresivno-impresivne vrijednosti, afektivni odnos prema tvrdnjama koje se iznose: upitne i uzvične rečenice koje kur'anskom tekstu daju posebnu živost – upitne rečenice iznose pitanja, ali i sadrže određene tvrdnje. Pa tako 26. ajet sadrži upozorenje na zabludu *tenbih'alā ed-dalāl* (تنبيه على الضلالة). Ovom vrstom rečenice izaziva se prijekor, ali i ukor. Važna stilski karakteristika upitnih kur'anskih rečenica su odgovori koji slijede neposredno nakon njih (27-29. ajet):

Kur'an je samo pouka svjetovima –

إِنَّ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَالَمِينَ

onome od vas koji hoće da je na Pravome putu –

لَمَن شَاءَ مِنكُمْ أَن يَسْتَقِيمَ

a vi ne možete ništa htjeti ako to Allah, Gospodar svjetova, neće! –

وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَن يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ

Nakon snažnog ritma, odsječnih i zvonkih završetaka, nakon ukazivanja na znakove Božije moći, zakletvi i upozorenja, sura završava *tíše* i mirnije, te ostavlja izbor čovjeku. Kako navodi Fatić (2022:64):

Čovjek treba načiniti prvi korak, a onda se pouzdati u Svevišnjeg. (...) Početak sure počinje nekim od najvećih manifestacija Allahove moći, pa kakvu onda namjeru ljudi mogu realizirati bez Njegove volje? Ne mogu nijednu.

On se moli za pomoć za Uputu jer On je Onaj koji ima moć da promijeni način na koji svemir funkcioniše.

U suri Et-Tekvir prisutan je kur'an-ski paralelizam¹⁶ *izdivādž* (ازدواج) koji je vidljiv na formalnoj razini u niza-nju ajeta povezanih polisindetskom akumulacijom:

ponavljanje وَإِذَا – “i kada” u ajetima: 1-8. i 10-13.

i ponavljanjem وَ – “i tako mi” – u formi zakletve u ajetima: 15-18.

i ponavljanjem وَ – “i” u funkciji veznika u ajetima: 22-25.

Kur'an ima sura čiji su ajeti postavljeni u iste ili drugačije odnose, a povezani su veznikom وَ *ve* (a, i), polisindetski, u *vaslu* veznik وَ ajetima daje novu i naglašenu stilsku crtu. Sura Et-Tekvir ima *vasl*, polisindeton, kao jednu od svojih stilskih dominantni (2-8; 10-13; 17, 18, 22, 23, 24, 25 i 29. ajet počinju veznikom *ve* – وَ).

Sura Et-Tekvir u cijelosti, svojim ritmom, melodijom i prizvukom koji nosi, oslikava strahotu, nemir i neizvjesnost, nedvojbeno prenosi strepnju i bojazan čovjeka i, kako to kaže Karić (1995:72):

da nisu termini i tekstovi u ovom izražavanju bliski ni jasni čitaocu ovog vremena, oni bi ostavili dojam ritmičke slike, odsjene činjenice i scene kakve ne bi ostavio ni jedan prijevod na jezike kojima se ljudi služe i time doseže do struna u srcu i potresa ih iz

dubine duše. Kakav će tek strah kolati čovjekom kada ostane sam sa onim što je pripremio?

Zaključak

“Poetskim stilom” i ritmičnošću sura Et-Tekvir na samom početku, a potom brojnim pogodbenim rečenicama i zakletvama u nastavku, na svojevrsan način povezuje eshatološke i antropološke fakte i utvrđuje vjerovanje u Allaha, dž. š. i Sudnji dan. Stil i ritam ove sure *emituju* snažne slike. Ajeti su dati u formi rimovane strofe s izraženim rimama na završecima i intenzivnim ritamskim impulsima, rimovanim riječima unutar ajeta. Originalna melodioznost doprinosi ostvarenju efekta buđenja straha u čovjeku i dozivanja čovjeka dotičući ono najdublje u njemu onako kako je to svojstveno samo Božijoj riječi.

Sura koja nosi naziv Prestanak sjaja (Et-Tekvir) opisom prizora Časa neizbježnog čovjeka podsjeća na njegovu odgovornost, na izbor koji mu je dat i na ono što ga čeka. Sura govoreći o tome šta će se dogoditi nakon što *sjaj prestane* podsjeća čovjeka na to da će u ovom Danu biti sam, bez pomoći porodice, rođaka i prijatelja. Podsjeća čovjeka na to da sve drugo što ostavi na ovom prolaznom svijetu (imetak, ostvarenja i sl.) prestaje biti njegovo, a s njim ostaju samo njegova djela. I, na koncu, poziva sve nas da se zapitamo kojim putem (i kako) idemo, a odredište nam je poznato.

¹⁶ O paralelizmu vidi: Latić (2001:115)

Literatura

- Asad, Muhammad (1980). *The Message of the Qur'an*. Gibraltar: Dar Al-Andalus.
 Fatić, Almir (2014). *Kur'anski semantički kontekst*. Sarajevo: Fakultet islamskih nauka i El-Kalem.
 Fatić, Almir (2019). *Stilistika Kur'ana u djelu Hasana Kafije Prušćaka*. Sarajevo: Fakultet islamskih nauka i El-Kalem.
 Fatić, Almir (2022). “Sura Et- Tekvir: Svako će saznati šta je pripremio”, *Novi*

- Muallim*, XXIII, 92, 58-65.
 Fatić, Almir (2023). “Sura En-Nāzi'at: Strah od Svevišnjeg i izbjegavanje zla”, *Novi Muallim*, XXIV, 93, 3-10.
 Ibn Kesir (2002). *Tefsir – skraćeno izdanje*. Prevela s arapskog jezika grupa prevodilaca. Sarajevo: Visoki saudijski komitet za pomoć BiH.
 Karić, Enes (1995). *Tefsir – Uvod u tefsir-ske znanosti*. Sarajevo: Bosanska knjiga.

- Kutb, Sejid (2000). *U okrilju Kur'ana – Fi zilali-l-Qur'an (30)*. Preveli sa arapskog jezika: Omer Nakičević, Jusuf Ramić, Mesud Hafizović, Enes Ljevaković. Sarajevo: Fakultet islamskih nauka.
 Latić, Džemaludin (2001). *Stil kur'anskoga izraza*. Sarajevo: El-Kalem.
 Nöldeke, Theodor., Schwally, Fridrich., Bergstraber, Gotthelf., Pretzl, Otto.

(2013) *The History of the Qur'an*. Leiden: Brill.
 Es-Sujuti, Dželaluddin (2012). *Itqan: Sveobuhvatni uvodnik u kur'anske nauke*. Preveo sa arapskog jezika

Almir Fatić. Sarajevo: Bemust.
 Šušić, Nermin (2013). "Tropi – figure značenja u prijevodima Kur'ana na bosanski jezik". *Zbornik radova islamskog pedagoškog fakulteta u Zenici*, (13).

Zenica: Islamski pedagoški fakultet u Zenici.
 Ez-Zamahšerī, Ebū el-Kāsim (1998). *Tefsīr el-Keššāf*. Rijad: Mektebetu-
 -l-ubejkān.

الموجز

التحليل الأسلوبي لسورة التكوير

أمينة سفراكا

نقدم في هذا المقال تحليلاً أسلوبياً لسورة التكوير. ومن خلال تناول الموضوعات والصور الرئيسية في السورة، قمنا بتحليل إيقاع سورة التكوير، وحاولنا النظر في جوانبها الصوتية والدلالية والنحوية. ويشير التحليل السياقي وداخل السياقي إلى أن السورة تربط بطريقة فريدة بين الحقائق الأخروية والأنثروبولوجية، وتؤكد على حقيقة الإيمان بالله تعالى واليوم الآخر. إن هذه السورة القرآنية بإيقاعها القوي وأسلوبها الشعري توظف الإنسان بتذكيره بحتمية الموت.

الكلمات الرئيسية: التكوير، التفسير، التفسير الأسلوبي للقرآن الكريم، يوم الحساب.

Summary

STYLISTIC ANALYSIS
OF THE SURAH AT-TAKWĪR

Amina Svraka

In this article we offer stylistic analysis of the surah At-Takwīr (The Overthrowing). Studying the main theme and the motives of this surah we here also analysed the rhythm of the surah At-Takwīr, and tried to observe its phonetic and semantic aspects as well as its syntax. Contextual and intercontextual analyses points to the fact that the surah, in some manner, connects eschatological and anthropological facts thus establishing the faith in Allah Teala and the Judgement Day. This Quranic surah tends to *wake up* the person with its strong rhythm and its poetic style reminding him of inevitable death.

Keywords: At-Takwīr, The Overthrowing, tafseer, stylistic analysis, The Overthrowing, Tafseer, Stylistic Tafseer, Judgement Day,